

Effect of Allium Cepa Effects on Uterus Apoptosis and Serum Antioxidants in Rats Exposures in Electromagnetic Fields

Arash Khaki*

Department of Vet Pathology, Tabriz Branch,Islamic Azad University, Tabriz, Iran

Abstract

Background and Objectives: In the industrial world everyone is unavoidably exposed to ambient Electromagnetic Field (EMF) generated from various technical and household appliances. The aim of this study was to investigate the diminishing effects of Allium cepa on uterus cell injury induced by EMF.

Material and Methods: In this experimental study, 40 rat were selected and kept for one week in quarantine and 20 rats subdivided to two groups were exposed to 40 Hz (non-ionizing radiation, 0.1 tesla) for 6 weeks, one of this exposed group received 3cc /Rat Allium cepa juice, other experimental group just received only 3cc/Rat Allium cepa, the control group just received 3cc water by gavage method. The materials were processed and observed apoptosis under a light microscope by tunel method.

Results: In the experimental rats apoptotic cells showed significantly increased in EMF groups, but in exposed group that received Allium cepa,apoptotic cells and serum MDA were decreased and SOD was increased respectively ($P<0.05$).

Conclusion: since in this study EMF could be induces cell injury on uterus tissue, using 3 cc Allium cepa juice has antioxidative effects on uterus tissue by reduced apoptosis.

Keyword: Allium cepa, Antioxidant, Apoptosis, SOD, MDA, Uterus

*Corresponding author:

E-mail: arashkhaki@yahoo.com

مقاله پژوهشی

اثرات پیاز بر میزان آپوپتوزیس بافت رحم و آنتی اکسیدانتهای خون در موش‌های صحرایی تحت تاثیر قرار گرفته در میدان‌های الکترومغناطیسی

آرش خاکی*

گروه پاتولوژی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، تبریز، ایران

دریافت: ۹۳/۲/۲۲ پذیرش: ۹۳/۳/۹

چکیده

زمینه و اهداف: امروزه با صنعتی شدن کشورها اکثر ساکنین مناطق شهری در معرض امواج الکترومغناطیس قرار دارند. هدف از این تحقیق بررسی مطالعه اثرات پیاز روی این بافت رحم موشهای تحت تاثیر قرار گرفته با امواج الکترومغناطیسی می‌باشد.

مواد و روش‌ها: بدین منظور از ۴۰ سرموش صحرایی ماده استفاده گردید، ۲۰ سر از موش‌ها در معرض ۴۰ هرتز (۰/۱ تسل) تشعشع امواج قرار گرفتند و یکی از این گروه‌ها از آب پیاز به میزان ۳ سی سی به ازای هر موش به صورت گاواظ روزانه استفاده نمود و گروه دیگر فقط از آب پیاز به میزان ۳ سی سی به صورت گاواظ نمودند، گروه کنترل از آب به میزان ۳ سی سی به روش گاواظ استفاده نمودند. در انتهای آزمایش از بافت رحم جهت رحم جهت مطالعه مرگ برنامه‌ریزی شده سلول توسط میکروسکوپ نوری با روش تائل نمونه‌برداری گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان دادکه امواج الکترومغناطیس سبب افزایش مرگ برنامه‌ریزی شده سلول‌های بافت رحمی گردیده، اما در گروه دریافت کننده آب پیاز میزان مرگ برنامه‌ریزی شده سلول‌های بافت رحمی و میزان مالوندی آلدید به صورت معنی‌داری کاهش و میزان سوپراکسید دسموتاز افزایش یافته بود ($P<0.05$).

نتیجه‌گیری: از آنجا که در این مطالعه امواج الکترومغناطیس سبب آسیب سلولی می‌گردد، آب پیاز تازه به میزان ۳ سی سی به ازای هر موش به صورت گاواظ سبب کاهش آسیب سلولی در بافت رحم در موش‌های در معرض تشعشع گردیده است.

کلید واژه‌ها: آب پیاز، آپوپتوزیس، امواج الکترومغناطیس، مالوندی آلدید، سوپر اکسید دسموتاز، رحم.

* ایمیل نویسنده رابط: arashkhaki@yahoo.com

مقدمه

توجه، مواجهه با امواج الکترومغناطیسی به واسطه استفاده روز افزون از تجهیزاتی مانند رایانه‌ها، مایکروویو، تلفن‌های همراه کابل‌های فشار قوى انتقال برق و صنایع مختلفی مانند کارخانه‌های تولید تجهیزات الکترونیک، کارخانجات نورد فولاد، کوره‌های صنعتی و... می‌باشد. شواهد مستند ایدمیولوژیک مبنی بر ارتباط سلطانهای کودکان در معرض میدان‌های الکترومغناطیسی، این میدانها با فرکانس بسیار کم در مواجهه با میدان‌های الکترومغناطیسی را در گروه کارسینوژن‌های ممکن برای انسان قرار

میدان مغناطیسی میدانی است که توسط یک جسم مغناطیسی یا ذرات، و یا با تعییر میدان الکتریکی، تولید شده است و توسط نیرویی که روی دیگر مواد مغناطیسی و یا حرکت بار الکتریکی اعمال می‌شود شناسایی می‌شود. میدان مغناطیسی در هر نقطه توسط هر دو پارامتر جهت و شدت (یا مقاومت و به عنوان یک میدان برداری شناخته می‌شود. در دنیای صنعتی و اقتصادی امروز پیامدهای آن در حیطه سلامت، پیش‌بینی و مدیریت تبعات این پیشرفت‌ها را مشکل می‌سازد (۱). یکی از عملده موضوعات مورد

تحت مطالعه و کترل از بدن خارج شد. در انتهای این تحقیق حیوانات با روش قطع نخاع از ناحیه گردن کشته شدند.

بررسی میزان سوپر اکسید دسموتاز (SOD) خون
میزان سوپر اکسید دسموتاز (SOD) خون، توسط کیت راندوکس ساخت کشور انگلیس بر حسب واحد میلی مول بر لیتر در طول موج ۶۰۰ نانومتر سنجش شد (۹).

بررسی میزان مالوندی آلدهید (MDA) خون
میزان مالوندی آلدهید (MDA) خون، توسط واکنش تیوباربیوتوریک اسید بر حسب واحد میلی مول بر لیتر سنجش شد.
بررسی میزان آپوپتوزیس در سلول های بافت رحم TUNEL

پس از تهیه بلوك پارافینه از بافت رحم موش های صحرایی موجود در گروه های تحت مطالعه (Experimentals) و گروه کترل (Control) برش هایی به ضخامت ۵ میکرون تهیه شد. سپس این برش ها بر روی لام قرار داده شدند. برش هایی مربوط به گروه های تحت مطالعه و کترل جهت بررسی مرگ برنامه ریزی شده سلول با کیت آپوپتوزیس ساخت شرکت روش روسه (Rosche) کشور آلمان و با روش Tunel مورد آزمایش قرار خواهند گرفت.

الف - برش های بافتی توسط گزیل پارافین گیری شدند.
ب - قراردادن برش های بافتی پارافین گیری شده در دستگاه میکروواپیو 700W به مدت ۱۰ دقیقه
پ - انکویه کردن برش های بافتی در ماده بافر فسفات (PBS)، حاوی H2O2 ۳ درصد برای مدت ۱۰ دقیقه
ج - انکویه کردن برش های بافتی در ماده mixture, fluorescein-dUTP در دستگاه انکوپاسیون به مدت ۶۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد
چ - شستشوی برش های بافتی، سه بار در ماده بافر فسفات (PBS) ح - انکویه کردن برش های بافتی در ماده antifluorescein-pod به مدت ۳۰ دقیقه

د - شسته شدن برش های بافتی در ماده PBS به میزان سه بار H2O2-Diaminobenzidine (DAB-Rosche-Germany) ر - رنگ آمیزی افتراقی، برش های بافتی با رنگ هماتوکسیلین (۱۰).

مشخصات دستگاه مولد امواج الکترومغناطیسی
دستگاه تولید میدانی با فرکانس ۵۰ هرتز و شدت ۸۰ گوس می نماید که البته شدت جریان توسط یک ترانسفورماتور که ملحق به دستگاه مولد میدان باشد کترل می شود بدین معنی که این ابزار دو بخش اصلی را شامل می شود (۸). در بخش نخست دو سیم پیچ مسی با فاصله ای حدود ۵۰ cm از هم تعییه شده اند و حد فاصل آنها استوانه ای چوبی است که محل قرار گیری قفس های موش ها می باشد. بخش دوم مولد میدان عبارت بود از یک ترانس که ورودی و خروجی برق به دستگاه از این طریق می گذرد و توسط یک ولتمتر، ولتاژ برق و توسط یک آمپر متر شدت جریان را

داده و توجه ها را به این موضوع معطوف می نماید. تحقیقات شان داده است که اثر پذیری سیستم عصبی از امواج الکترومغناطیسی به آن سبب بود که بافت مغز بیشترین هدایت پذیری را دارد و نفوذ امواج الکترومغناطیسی نسبت به سطح تابش بسیار بالا است (۲).
اغلب مطالعات انجام یافته به صورت گذشته نگر و در طیف امواج با تواتر ۹۰۰ - ۱۸۰۰ مگاهرتز و بر اساس گزارش افراد از مواجهه با امواج الکترومغناطیسی انجام یافته است (۳). بسیاری از مطالعات بر روی حیوانات تلاش کرده اند تأثیر تماس با میدان های الکترومغناطیس را در تولید مثل بررسی کنند ولی نتایج ضد و نقیض می باشد. بسیاری از مطالعات شان داده اند که در معرض قرار گرفتن با میدان های الکترومغناطیس می توانند عوارضی در تولید مثل و رشد و نمو جنین داشته باشد و ارتباطی ما بین تماس طولانی مدت با میدان های الکترومغناطیس و سقط جنین حدس زده می شود (۴). سایر مطالعات عوارضی را بر روی تولید مثل یا قابلیت باروری در موش و انسان های در معرض میدان های الکترومغناطیس گزارش نکرده اند. برطبق استناد موجود در طب سنتی ایران، برخی از گیاهان می توانند در مداوای نایاب ری گاهی ها موثر واقع شوند (۵). هدف از تحقیق فوق بررسی اثرات آنتی - اکسیدانی آب پیاز بر روی بافت رحم، در موش های صحرایی تحت تاثیر در برابر امواج الکترومغناطیس بوده است.

مواد و روش ها

این مطالعه بر روی تعداد ۴۰ سر موش ماده ۲ ماهه نژاد ویستار به وزن تقریبی 220 ± 10 گرم به مدت ۶ هفته متواالی انجام خواهد گرفت. موش ها در قفس های پلاستیکی تحت شرایط آزمایشگاهی در دمای C $-/+20$ با تابش نور کترل شده به مدت ۱۲ ساعت در برابر ۱۲ ساعت تاریکی در بخش علوم تشریح دانشگاه علوم پزشکی تبریز نگهداری می شدند.

موش های مورد مطالعه به صورت تصادفی چهار گروه تقسیم شدند

گروه اول: گروه کترل که توسط سالین نرمال روزانه به میزان ۳ سی سی به مدت ۶ هفته گاواز می شوند.
گروه دوم: موش ها در مواجهه با تابش امواج الکترومغناطیس روزانه به میزان ۸ ساعت و به مدت ۶ هفته در میدان الکترومغناطیسی ۱/۰ تسلایا قرار می گرفتند.

گروه سوم: از آب پیاز به میزان ۳ سی سی به ازای هر موش، روزانه به مدت ۶ هفته به صورت گاواز دریافت نمودند (۷).
گروه چهارم: در کنار مواجهه با امواج الکترومغناطیس (روزانه به میزان ۸ ساعت در میدان الکترومغناطیسی ۱/۰ تسلایا و به مدت ۶ هفته) با آب پیاز به میزان ۳ سی سی به ازای هر موش به مدت ۶ هفته گاواز شدند.

در روز چهل و دوم، از پتوباربیتال (۴۰ mg/kg) جهت بیهودشی از طریق تزریق داخل صفاقی استفاده شده و سپس ناحیه صفاقی با شکاف عرضی شکمی باز شد. سپس بافت رحم در گروه های

سیستم‌های حیاتی سازگار هستند. استفاده از آنتیاکسیدان‌ها و ویتامین‌های C و B_۶ از طریق کاهش آسیب‌های ایجادشده توسط رادیکال‌های آزاد، تعویت و استحکام سدخونی- بیضه‌ای و حفاظت و ترمیم DNA اسپرم می‌تواند در درمان ناباروری مردان موثر واقع گردد (۹). استفاده از گیاهان دارویی جهت افزایش باروری و نیز در رفع مواردی از قبیل عدم تعادل هورمونی، ناتوانی جنسی (ضعف جنسی) اولیگوسپرمیا، حرکت کند اسپرم، التهاب پروستات، واریکوسل ... می‌توانند تاثیر مثبت داشته و از دیربارز مورد توجه بوده است. تلفن‌های همراه که امواج الکترومغناطیسی باشد ۹۰۰ مگاهرتز تولید می‌کنند در بسیاری از کشورها به طور متداول مورد استفاده قرار می‌گیرد. اگرچه بسیاری از مطالعات بر روی حیوانات تلاش کرده‌اند تاثیر تماس با امواج الکترومغناطیسی را در تولید مثل بررسی کنند ولی نتایج ضد و نقیض می‌باشد. بسیاری از مطالعات چنین مطرح می‌کنند که تماس با امواج الکترومغناطیسی می‌تواند عوارضی در تولید مثل و نمو جنین داشته باشد و ارتباطی مابین تماس طولانی مدت با امواج الکترومغناطیسی و سقط جنین حبس زده می‌شود. سایر مطالعات عوارضی را بر روی تولید مثل یا قابلیت باروری در موش و انسانهای در معرض امواج الکترومغناطیسی گزارش نکرده‌اند (۱۰). محققان دریافتند که تاباندن امواج الکترومغناطیسی به صورت داخل رحمی اثرات سمی بر روی تخدمان موش‌های صحرایی دارد و نتیجه گرفتند که امواج مایکروویو گوشی‌های همراه ممکن است تعداد فولیکول‌های تخدمان موش‌های صحرایی را توسط مکانیسم‌های نامعلوم غیرقابل شمارش، کاهش دهد (۱۲). تغییرات سمی وارد به موش‌های صحرایی ماده، ارگان‌های تولید مثلی ناشی از تابش امواج را نشان داد. هرچند فرکانس ۳۰ هرتز که به صورت آزمایشی استفاده شد اما به صورت رادارهای ارتش شیشه سازی شده بود که به صورت غیرعمدی به بدن موجود زنده برخورد کرده است (۱۳).

فیزیوتراپیست‌های حامله در طول آبستنی که به خاطر شغلشان تحت تاثیر امواج مایکروویو قرار می‌گیرند خطر افزایش سقط جنین را دارند (۱۴). میزان امواج مایکروویو در این مطالعه آنچنان زیاد بود و شیشه آندسته بود که می‌تواند در بسیاری از جاهای مثل نزدیک دکل‌های تلفن همراه، منزل و محل کار که با تلفن‌های موبایل و سیستم‌های بی‌سیم باشد. محققان دریافتند که تشعشع امواج تلفن همراه به مدت ۲ ساعت برای ۱۰ روز باعث تغییرات مهمی در رژن‌های تولید مثلی و تقسیم سلولی می‌شود (۱۵ و ۱۶). همچنین امواج الکترومغناطیسی می‌تواند منجر به القاء مرگ سلولی برنامه‌ریزی شده (آپوپتوزیس) بشود. مطالعات متعددی پروسه آپوپتوزیک در میدان مغناطیسی را بررسی کرده‌اند.

در چند قرن اخیر داروهای سنتیک و بیولوژیک زیادی به منظور بررسی اثر رادیوپرتوکتیو آنها مورد آزمایش قرار گرفته‌اند. این داروها شامل آنتیاکسیدان‌ها، ضدالنهاپ‌های غیراسترویدی، تنظیم کننده‌های سیستم ایمنی بدن، ترکیبات سولفیدریل، پروستاگلاندین‌ها و لیپوپروتئین‌ها بودند. از آنجاییکه بسیاری از این داروهای سنتیک و شیمیایی در دزهای موثر عوارض جانبی جدی

نشان می‌دهد (۱۱). محل استقرار این دستگاه در آزمایشگاه دکتر خاکی در بخش علوم تشريح دانشگاه علوم پزشکی تبریز بود.

آنالیز آماری

جهت بررسی و مقایسه نتایج حاصله از میزان آپوپتوزیس، میزان سوپر اکسید دسموتاز (SOD) خون، مالوندی آلدید در گروه‌های کنترل و تست از روش ANOVA نرم افزار spss استفاده گردید.

یافته‌ها

یافته‌های میزان سوپر اکسید دسموتاز (SOD) خون
میزان سوپر اکسید دسموتاز (SOD) خون در گروه کنترل $۲/۲۳ \pm ۰/۰۵$ بر میلی لیتر، در گروه‌های تحت مطالعه دوم تا چهارم به ترتیب برابر با $۱/۰۵ \pm ۰/۰۵$ ، برابر با $۰/۱ \pm ۰/۰۵$ برابر با $۰/۱۱ \pm ۰/۰۵$ بر میلی لیتر بودند که آنالیز آماری آزمون مقایسه‌ای Dunnett t(one-sided) اختلاف معنی‌داری ($P < 0/05$) را درین گروه‌های تحت مطالعه دوم، سوم و چهارم در مقایسه با گروه کنترل نشان داد.

یافته‌های بررسی میزان مالوندی آلدید (MDA) خون
میزان مالوندی آلدید (MDA) خون در گروه کنترل $۰/۳۳ \pm ۰/۰۵$ میلی‌مول بر لیتر، در گروه‌های تحت مطالعه دوم تا چهارم به ترتیب برابر با $۰/۰۵ \pm ۰/۰۵$ ، برابر با $۰/۷۵ \pm ۰/۰۵$ میلی‌مول بر لیتر بودند که آنالیز آماری آزمون مقایسه‌ای Dunnett t(one-sided) اختلاف معنی‌داری ($P < 0/05$) را درین گروه‌های تحت مطالعه دوم، سوم و چهارم در مقایسه با گروه کنترل نشان داد.

یافته‌های بررسی میزان آپوپتوزیس بافت رحم
میزان آپوپتوزیس بافت رحم در گروه کنترل $۷ \pm ۰/۰۵$ درصد، در گروه‌های تحت مطالعه دوم تا چهارم به ترتیب برابر با $۰/۰۵$ ، $۱/۴ \pm ۰/۰۵$ ، برابر با $۹ \pm ۰/۰۵$ ، برابر با $۱/۱ \pm ۰/۰۵$ درصد به ازاء ۱۰۰ مقطع میکروسوکوپیک بود. که آنالیز آماری آزمون مقایسه‌ای Dunnett t(one-sided) اختلاف معنی‌داری ($P < 0/05$) را درین گروه‌های تحت مطالعه دوم، سوم و چهارم در مقایسه با گروه کنترل نشان داد.

بحث

بر طبق کتب طب سنتی ایران، برخی از گیاهان که می‌توانند در درمان ناباروری‌ها موثر واقع شوند عبارتند از: شنبه‌لیله، زنجیل، گزنه، تمشک، موز، گل کلم، پیاز، فلفل قرمز و سبز، شیرین بیان و تخم کدو. در پی شناخت مکانیسم اثر عوامل آسیب‌زا بر بافت‌های حیاتی از طریق اکسیداسیون و آزاد سازی رادیکال‌های آزاد، اشتباعی روزافزون و شتابدار در شناخت مواد آنتیاکسیدان در پیش گرفته شده است و مواد زیستی فعال در عصاره‌های گیاهی در این میان بسیار مورد توجه بوده چرا که از منابع طبیعی حاصل آمده و با

ناشی از تابش امواج الکترومغناطیسی در موش‌های صحرایی گردیده است.

نتیجه‌گیری

آسیب‌های سلولی ناشی از استرس اکسیداتیو می‌تواند سبب بوجود آمدن اختلالات سلولی و مرگ سلولی گردد. در معرض قرار گرفتن با تشبعات، امواج الکترومغناطیسی می‌تواند سبب انواع مرگ سلولی در ارگان‌های مختلف بدن پستانداران گردد. از آنجا که رحم در نگهداری و پرورش و تکامل جنینی، جنین در دوره آبستنی نقش مهمی را ایفا می‌کند لذا با صنعتی شدن جوامع و محل زندگی پیشه‌هاد می‌گردد از آب پیاز به دلیل دارا بودن خواص آنتی اکسیدانی در مصرف روزانه و تغذیه استفاده گردد.

تقدیر و تشکر

از معاونت محترم پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز تشکر و قدردانی به عمل می‌آید.

References

1. Khan ZA, Naqvi SA, Mukhtar A, Hussain Z, Shahzad SA, Mansha A, et.al. Antioxidant and antibacterial activities of Hibiscus Rosa-sinensis Linn flower extracts. *Pak J Pharm Sci* 2014; **27**(3): 469-474.
2. Srisayam M, Weerapreeyakul N, Barusrux S, Kanokmedhakul K. Antioxidant, antimelanogenic, and skin-protective effect of sesamol. *J Cosmet Sci* 2014; **65**(2): 69-79.
3. Ling X, Bochu W. A review of phytotherapy of gout: perspective of new pharmacological treatments. *Pharmazie* 2014; **69**(4): 243-256.
4. Khaki A. Protective effect of quercetin against necrosis and apoptosis induced by experimental ischemia and reperfusion in rat liver. *AJPP* 2010; **4**(1): 22-26.
5. Khaki A, Fathiazad F, Nouri M, Khaki AA, Abassi Maleki N, Ahmadi P, et.al. Beneficial Effects of Quercetin on sperm parameters in streptozotocin - induced diabetic male rats. *Phytotherapy Research Journal* 2010; **9**(24): 1285-1291.
6. Khaki A, Fathiazad F, Nouri M, Khaki AA, Chelar C, Ghafari-Novin M, et.al. The Effects of Ginger on Spermatogenesis and Sperm parameters of Rat. *Iranian Journal of Reproductive Medicine* 2009; **7**(1): 7-12.
7. Evaluation of Androgenic Activity of Allium cepa on Spermatogenesis in Rat. *Folia Morphologica* 2009; **68**(1): 45-51.
8. Khaki A, Heidari M, Ghaffari Novin M, Khaki AA. Adverse effects of ciprofloxacin on testis apoptosis and sperm parameters in rats. *Iranian Journal of Reproductive Medicine* 2008; **6**(2): 71-76.
9. Khaki AA, Zarrintan S, Khaki A, Zahedi A. The Effects of Electromagnetic Field on the Microstructure of Seminal Vesicles in Rat: A Light and Transmission Electron Microscope Study. *PJBS* 2008; **7**: 1-12.
10. Edelstyn N, Oldershaw A. The acute effects of exposure to the electromagnetic field emitted by mobile phones on human attention. *Neuroreport* 2002; **13**(1): 119-121.
11. Fandohan P, Gnonlonfin B, Laleye JD, Darboux R, Moudachirou M. Toxicity and gastric tolerance of essential oils from Cymbopogon citratus, Ocimum gastissimum and Ocimum Basilicum in Wistar rats. *Food Chem Toxicol* 2008; **46**(7): 2493-2497.
12. Ferreri F, Curcio G, Pasqualetti P, De Gennaro L, Fini R, Rossini PM. Mobile phone emissions and human brain excitability. *Ann Neural* 2006; **60**(2): 188-196.
13. Grigor'ev G. The electromagnetic fields of cellular phones and the health of children and of teenagers (the situation requiring taking an urgent measure), Radiats. *Biol Radioecol* 2005; **45**: 442-450.
14. Gulcia I, Elmastas M, Aboul-Enein H. Determination of antioxidant and radical scavenging activity of Basil (Ocimum Basilicum L. family Lamiaceae) assayed by different methodologies. *Phytother Res* 2007; **21**(4): 354-361.
15. Haarala C, Bergman M, Laine M, Revonsuo A, Koivisto M, Hämäläinen H. Electromagnetic field emitted by 902 MHz mobile phones shows no effects on children's cognitive function. *Bio Electromagnetics* 2005; **7**: 144-150.

نشان دادند، قبل از رسیدن به مرحله پره کلینیکی از پروسه تحقیق حذف شدند. به همین دلیل در قرن حاضر گیاهان به عنوان منبع ترکیبات خالص رادیوپروتکتیو بسیار مورد توجه محققین قرار گرفته‌اند. مطالعات متعدد اثر مفید آنتی اکسیدان‌های مانند ویتامین C و E و همچنین پلی فنل‌ها، فلاونوئیدها و ابی گالوکاتشین را در مقابله تشعشعات نشان داده است (۱۷).

در این تحقیق تاباندن امواج الکترومغناطیسی سبب شد که قطر دیواره رحم نازک شود. همچنین تعداد فولیکول‌های تخدمان در این گروه به میزان معنی‌داری نسبت با سایر گروه‌های تحت مطالعه کاهش یابد. همچنین در گروه‌های تحت تشعشع افزایش فیروز بینایی در بافت رحم دیده می‌شد و غدد رحمی آترووفی شده بودند. همچنین کاهش میزان سوپر اکسید دسموتاز سرمی و افزایش میزان مالوندی آلدئید در گروه‌های دریافت کننده امواج الکترومغناطیسی خود در تایید بحث آزادسازی رادیکال‌های آزاد و تولید استرس اکسیداتیو و افزایش میزان آسیب سلولی بافت رحمی است زیرا در گروه‌های دریافت کننده آب پیاز به دلیل سرشاری این ترکیب از آنتی اکسیدان‌های طیبی، کرستین، ویتامین C و B، سبب خشی‌سازی و کاهش اثرات مخرب سلولی و بیوشیمیابی

16. Hertog M.G.I, Hollman P.C.H, Van De Putte B. content of potentially anticancerogenic flavonoid of tea infusion wines and fruit juice. *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 1993; **41**: 1242-1246.
17. Khaki AA, Khaki A, Garachurlou Sh, Khorshidi F, Tajadini N, Madinei N. Pre and post natal exposure of 50 Hz electromagnetic fields on prostate glands of rats: An electron microscopy study. *Iranian Journal of Reproductive Medicine* 2008; **6**(2): 19-24.